

Πρόταση για το μήνυμα των Παραολυμπιακών/Παρολυμπιακών (βλ.: δημοσιεύματα στον τύπο: «Το Παρόν τής Κυριακής», «Απογευματινή», «Το Καποδιστριακό» - αρ. φύλλου 132),

http://kapodistriako.uoa.gr/stories/print.php?id=132_op_01

Τ Ο Κ Α Π Ο Δ Ι Σ Τ Ρ Ι Α Κ Ο

Απόψεις - Ο αθλητισμός των προσώπων με αναπηρία (ΠΜΑ)

15/10/2008

Ο αθλητισμός των προσώπων με αναπηρία (Π Μ Α)

Άρθρο του ομότιμου καθηγητή **Γ. Δελλασούδα**
Διευθυντή του Κέντρου Σχολικής Επαγγελματικής & Κοινωνικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρία του Πανεπιστημίου Αθηνών

Υποστηρίζεται ότι «χάρη στις τηλεοπτικές αναμεταδόσεις οι Ολυμπιακοί αγώνες απέκτησαν παγκόσμια εμβέλεια» [1]. Παράλληλα τίθεται -από τους ίδιους κύκλους- το ερώτημα για το κατά πόσον αποτελεί «η διαφήμιση μάννα ή κίνδυνο για τον Ολυμπισμό» [2]. Διότι «σίγουρα... μέσα σε αυτό το περιβάλλον η πίεση των Μ.Μ.Ε. δεν είναι καθόλου άσχετη με την ανάπτυξη του ντόπινγκ στο χώρο των αθλητών» [3]. Με τα δεδομένα αυτά, και επ' ευκαιρία των Παραολυμπιακών αγώνων [πραγματοποιήθηκαν 6-17/9/2008], ίσως είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να σταλεί, και από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα ένα καινούργιο μήνυμα.

Άλλωστε το μήνυμα αυτό δεν μπορεί να μη θεωρηθεί και ως στοιχείο ανάδειξης και κατανόησης του γενικότερου κοινωνικού προσώπου και ρόλου του Πανεπιστημίου, εφόσον βέβαια η πρόταση που διατυπώνουμε παρακάτω θα μπορούσε να προσδώσει στην ενέργεια αυτή έναν τέτοιο χαρακτήρα. Πρόκειται για μια πρόταση που εκφράζει αφενός μεν τις σημερινές κοινωνικές αντιλήψεις -σε ό,τι αφορά στην ανάγκη, τη σημασία και τη δυνατότητα συμβολής όλων των παραγόντων τής Αγωγής στα θέματα τής Παιδείας- και αφετέρου τη δυνατότητα αξιοποίησης παραδειγμάτων για τις έννοιες τής συνεργασίας και τής συμπληρωματικό-τητας. Έννοιες οι οποίες βρίσκουν την κατ' εξοχήν έκφρασή τους στον αθλητισμό. Θεωρώ λοιπόν ότι το Πανεπιστήμιο, επειδή αποτελεί πάντοτε -όπως σήμερα και, ή κυρίως, τα Μ.Μ.Ε.- αποφασιστικής σημασίας παράγοντα για την προώθηση κοινωνικών μηνυμάτων, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει επίκαιρα παραδείγματα και μάλιστα μέσα από χώρους που είναι κατανοητοί (και προσφιλείς) από όλο σχεδόν τον κόσμο, όπως ο χώρος τού αθλητισμού. Διότι ο αθλητισμός επιτυγχάνει να επηρεάζει και να κατευθύνει, άμεσα ή έμμεσα, τόσο τον αθλούμενο και τον θεατή, ως άτομα ή μέλη ομάδας, όσο και τους παράγοντες που εμπλέκονται σ' αυτόν ή τον χρησιμοποιούν. Έτσι, κάθε αθλητικό γεγονός, αποτελώντας πομπό μηνυμάτων, έχει ανθρωπαγωγική υπόσταση. Στο πλαίσιο αυτό «διδάσκει» διάφορες συμπεριφορές, και μάλιστα όχι πάντοτε θετικές.

Θεωρητικά τα θετικά στοιχεία είναι η ευγενής άμιλλα, η ενίσχυση τού χαρακτήρα των νέων, η «αφοσίωση σε ένα ιδεώδες ανώτερου τρόπου ζωής, η επιδίωξη τής τελειότητας» και σε κάθε περίπτωση (σύμφωνα με την έμπνευση τού Κουμπερτέν από ένα κήρυγμα τού επισκόπου τής Πενσιλβάνια στους αγώνες τού 1908) αυτό που έχει σημασία είναι η συμμετοχή [4]. Όμως, όπως καθημερινά αποδεικνύεται, ο στόχος είναι το ρεκόρ και η διάκριση -και μάλιστα παραθε-ωρώντας ή μη συνεκτιμώντας τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις που θα έχει για μεν τον αθλούμενο η με οποιονδήποτε τρόπο υπέρβαση των φυσικών δυνάμεων και αντοχών του, για δε τους υπολοίπους η λειτουργία των αρνητικών παραδειγμάτων τού αθλητισμού.

Συγκρίνοντας τώρα τις Ολυμπιάδες με τις Παραολυμπιάδες θα μπορούσαμε σχεδόν να ταυτίσουμε τις συνιστώσες και τις προεκτάσεις τους. Όμως δεν θα πρέπει να μείνουμε στα κοινά χαρακτηριστικά. Διότι η εξομίωση των προσπαθειών, των μέσων και των μηνυμάτων μπορεί να καταλήξει σε μια ταυτοποίηση με αποτέλεσμα η προσπάθεια των αθλητών με αναπηρία να είναι κάτι που αποτελεί μίμηση και άρα να μην είναι κάτι που εκπέμπει τα δικά του μοναδικά διαχρονικά μηνύματα.

Ένα ξεχωριστό παράδειγμα -για την κατ' αίσθηση αντίληψη τής λειτουργικής ένταξης και ενσωμάτωσης- αποτελεί η συνεργατική άθληση, η οποία μας στέλνει ένα μήνυμα για συνεργατική κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση τού Π.Μ.Α. Το μήνυμα αυτό το εκπέμπει ο τρόπος με τον οποίο συνεργάζονται ο αθλητής με προβλήματα όρασης και ο χωρίς αναπηρία «συναθλητής - οδηγός» του ή ο προπονητής και «οδηγός» του

στα αγωνίσματα των δρόμων και των αλμάτων, αντίστοιχα. Στις εικόνες αυτές και τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις τους εμπερικλείεται, ίσως, και ολόκληρη η φιλοσοφία του τρόπου της λειτουργικής σχολικής, επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης και της ποιότητας ζωής των Π.Μ.Α.

Παίρνοντας λοιπόν αφορμή απ' αυτά τα παραδείγματα του αθλητισμού θέτω το ερώτημα: Μήπως ένα καινούργιο μήνυμα -ανάλογο (όχι αντίστοιχο) με το διαχρονικό μήνυμα που ξεκίνησε από την αρχαία Ολυμπία πριν από 28 αι., ως ιερή εκχειρία, για να αναβιώσει και να συμπληρωθεί, πριν από ένα περίπου αιώνα, με το Ολυμπιακό αξίωμα:

Γρηγορότερα, Ψηλότερα, Δυνατότερα (Citius, Altius, Fortius), ταξιδεύοντας από τότε σε όλο τον κόσμο- θα πρέπει σήμερα να φύγει από την Αθήνα προς το Πεκίνο για να προστεθεί στα άλλα μηνύματα των Παραο-λυμπιακών; Εάν λοιπόν η απάντηση είναι καταφατική, τότε στη θέση του μηνύματος, που εκπέμπει η παλαιά συμβολική ενέργεια για γκρέμισμα μέρους των τειχών της πόλης του Ολυμπιονίκη, δεν θα μπορούσε να μπει το εξής; Κάθε ενέργεια συνεργατικής συμπληρωματικότητας, με τη μορφή της συνεργασίας Π.Μ.Α. και προσώπων χωρίς αναπηρία, γκρεμίζει ένα μέρος των τειχών που υψώνονται μεταξύ των ανθρώπων -ή απλούστερα- που δημιουργούν τη διαφορά [5].

Παραπομπές

[1]. Organisation Internationale de la Francophonie (2004). L' important, c' est de participer. 28, rue de Bourgogne, 75007 Paris, σ. 23.

[2-3]. Ό.π., σ.25.

[4]. Ό.π., σ. 12 & 8.

[5]. Η πρόταση αυτή κατατέθηκε για πρώτη φορά στο 3ο Διεθνές Συνέδριο «Άτομα με Αναπηρία και ΜΜΕ», θεματική ενότητα: «Παραολυμπιακοί Αγώνες και ΜΜΕ: από την Αθήνα στο Πεκίνο» [διοργάνωση: ΓΓΕ, 23 & 24 Ιουνίου 2008].

απόψεις

Ο αθλητισμός των προσώπων με αναπηρία (ΠΜΑ)

Α.Τ. Καλλιανίτης
Διευθυντής του Κέντρου
Συνικής Εργασίας,
Ε.Κ. Κοινωνική Ενότητα
Αθήνα με Αναπηρία
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Υποστηρίζεται ότι «χάρη στις τεχνολογικές ανακαλύψεις, οι Ολυμπιακοί αγώνες ανάπητων αθλητών έχουν εμβάθυνει». Παρόμοια θέματα από τους θεούς κληρονομήθηκαν για το κατά πόσον αποτελεί «η διατήρηση μόνιμη ή κίνηση για τον Ολυμπισμό» δική «απόφαση», μέσα σε αυτό το πλαίσιο η θέση των Μ.Μ.Ε. δεν είναι καθόλου άσχετη με την ανάπτυξη του ντόπιου στο χώρο των αθλητών¹. Με τα δεδομένα αυτά, και επί ευκαιρία των Παραολυμπιακών Αγώνων (Παραολυμπιακών 6-17/9/2008), είναι είναι μια εδαφοτική ευκαιρία να σχολιάσει, και από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα ένα καινούριο μέλημα.

Αλλωστε το μέλημα αυτό δεν μπορεί να μη θεωρηθεί και ως στοιχείο ανάδοξης και κοινότητας του γινόμενου κοινωνικού προτύπου και ρόλου του Πανεπιστημίου, εφόσον βέβαια η πρόταση που διατυπώνεται παραμένει θα μπορούσε να προσδοκεί στην ενθάρτιση αυτή έναν τίτλο χαρακτήρα. Πρόκειται για μια πρόταση που αφορά αθλητές με τις σημαντικές κοινωνικές ανάγκες, οι δε είναι αφορά στην ανάπτυξη, τη σημασία και τη διακρίση αναπόδραστη των παραγόντων της Ανάπτυξης στο θέμα της Παιδείας, και αφηρητά στη δυνατότητα εφαρμογής παραδοξοτήτων για τις έννοιες της αναπηρίας και της συμπεριλαμβανεινότητας. Έννοιας οι οποίες βρίσκουν την καλύτερη έκφρασή τους στον αθλητισμό.

Θεωρώ λοιπόν ότι το Πανεπιστήμιο, επειδή αποτελεί πρότυπο—όπως σήμερα και, η ευρεία, τα Μ.Μ.Ε.—απορροατικές σημασίας παράγοντα για την προώθηση κοινωνικών μεταβολών, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτόν τον παλαιό παραδοξισμό και μάλιστα μέσα από χώρους που είναι κατανοητοί και προσεγγίσιμοι από όλο σχεδόν τον κόσμο, όπως ο χώρος του αθλητισμού, διότι ο αθλητικός σπινθηρισμός να επιφέρει, και να καταθέσει, όπως η άσκηση, τόσο τον αθλομανία όσο τον θεσμό, ως άτομα ή μέλη ομάδων, όσο και τους παραγόντες που εμπλέκονται σ' αυτόν ή τον χρησιμοποιούν. Έτσι, κάθε αθλητικό γεγονός, αποτελώντας κοινό μνημείο, έχει αξιολογική υπό-

Σταθμίσματα από την τάξη της των Παραολυμπιακών Αγώνων του Παρισιού

σταση. Στο πλαίσιο αυτό «διδάσκουν» διάφορες συμπεριφορές, και μάλιστα όχι πάντοτε θετικές.

Θεωρητικά το θετικό στοιχείο είναι η ευγενής φιλική, η επίσημη και χαρακτήρα των νέων, η «απόφαση σε ένα κλειστό ανοικτού τύπου ζήτη, η επιδίωξη της τελειότητας» και σε κάθε περίπτωση (ακόμα και με την άσκηση του Κομμουνιστή από ένα κίνημα του επακόλουθου της Πενταθέσιας στους αγώνες του 1908) αυτό που έχει σημασία είναι η συμπεριφορά². Όμως, όπως καθήκοντα αποδεικνύεται, ο στόχος είναι το ροακό και η διάκριση «να μάλιστα παραδοξοτήτων ή μη ανακινώντας τις μικροπρόδοξες απαιτήσεις που θα έχει για την τον αθλομανία ή μη αποκαθίσταται τρόπο επιδίωξης των φυσικών διεκδικούν και αντιστοίχου του, για δε τους υπολοίπους ή λειτουργία των αρνητικών παραδοξοτήτων του αθλητισμού.

Συμπεραίνοντας γύρω τις Ολυμπιάδες με τις Παραολυμπιάδες θα μπορούσαμε, σφόδρα να ταυτίσουμε τις ανακινώντας και τις προεκτάσεις τους. Όμως, δεν θα πρέπει να εμμένουμε στο κοινό χαρακτηριστικό, διότι η εμμένουμε των προσδοκιών, των μέσων και των μηχανισμών είναι καθήκοντα με το ταυτίσματος με αποτελέσματα η προσδοκία

των αθλητών με αναπηρία να είναι κάτι που αποτελεί μέλημα και όραση για την είναι κάτι που εκπίπτει το δικό του μοναδικό διαπορευτικό μέλημα.

Ένα ξεχωριστό παράδειγμα—για την καλύτερη αντίληψη της λειτουργικής έντασης και ενσωματώσεως—αποτελεί η λειτουργική αθλητική, η οποία μας στέλνει ένα μήνυμα για αναγνωριστική κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση του Π.Μ.Α. Το μήνυμα αυτό το εκπίπτει ο τρόπος με τον οποίο αναγνωρίζεται ο αθλητής με παράδοξοτα άδραση και ο χωρίς αναπηρία «ανακινώντας» οδηγούν του ή ο προσηλωτής και «αθλητικό» του στο ανακινώντας των άδραση και των αθλητών, αντίστοιχα. Στις έννοιες αυτές και τις εφαρμογές, προσεγγίζοντας τους εμπλεκόμενους, ή τους, και ολόκληρη η φιλοσοφία του τρόπου της λειτουργικής έντασης, επαγγελματικής και κοινωνικής έντασης και της ποιότητας ζωής των Π.Μ.Α.

Παρόμοια λοιπόν αφηρητά επί αυτό το παραδοξισμό του αθλητισμού θέλω να επισημάνω. Μήπως ένα κοινωνικό μέλημα—αντίλογο (ή αν αντίλογο) με το διακρίνει το μέλημα που ξεκινάει από την αρχαία Ολυμπία πριν από 28 αι., ως αρχή ευκαιρία, για να αναβιώσει και να ανακινώντας, πριν από ένα περίπου χρόνο, με το Ολυμπιακό αίσθημα.

Γρηγόρηστρο, Ψηλόστρο, Διευθυντήστρο (Θύλας, Αθίνα, Fortius), ταξιδεύοντας από τόπο σε όλο τον κόσμο—θα πρέπει σίγουρα να φύγει από την Αθήνα προς το Παρίσι για να προσέλθει στο όλο μνημείο των Παραολυμπιακών. Εάν λοιπόν η ανάπτυξη είναι κατανοητή, τότε στη θέση του μνημείου, που εκπίπτει η παλαιά συμβολική έννοια για γινόμενα μέρος των τεσσάρων της πόλης του Ολυμπιακού, δεν θα μπορούσε να μπει το λέξη, κάθε έννοια αναγνωριστικής συμπεριλαμβανεινότητας, με τη μορφή της αναγνωριστικής Π.Μ.Α. και προσδοκία χωρίς αναπηρία, γινόμενα ένα μέρος των τεσσάρων που γινόμενα μεταξύ των αθλητών «ή αθλομανία» που-θροακινώντας την διαφορά³.

Παραπομπές

1. Organisation internationale de la Francophonie (2004). L'importance, c'est de participer 28, rue de Bourgogne, 75007 Paris, p. 23.
- 2-3. Ο.π., σ. 25.
4. Ο.π., σ. 12 & 8.
5. Η πρόταση αυτή κατατέθηκε να πρώτη φορά στο 3ο Διεθνές Συνέδριο «Απόφαση με Αναπηρία και ΜΜ.Ε.», Θεσσαλονίκη—Παραολυμπιακά Αγώνες και ΜΜ.Ε. από την Αθήνα στο Παρίσι—Προκήρυξη (ΤΕ, 23 & 24 Ιουνίου 2008).

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
3 Μαΐου 1837 – 3 Μαΐου 2008

171 χρόνια